
kisdobos
1984. DECEMBER

Karácsonyi fények

Hányféle és hányfajta lehet a fény?
Ki tudná felsorolni? Talán senki.
A napfényre — a langyos, simogató, bársonyostól a szikrázó, tüzes, perzselőig — akár tucatnyi jelzőt is mondhatunk. De nemcsak a Napnak van fénye — fénylik minden, amire ráesnek a sugarai. A háztető, a kerti út kavicsa, a billegő falevél, a lepkék szárnya, a ródlipályává avatott havas hegyoldal, a szélben ringó búzatábla, de még a kút mélyén megbújó víz tükre is. És mind másképpen! A fényükben igyekeznek megmutatni önmagukat.
És mindezeken túl van fénye — de még milyen dicső! — annak az 5-ösnek is például, amit a tanító néni (vagy bácsi) ír a füzetekbe, ügyes, szép munkátok elismeréséül. Hogyne lenne hát fénye a karácsonynak! De most ne a fenyőn álló gyertyák fényére gondoljunk, ne a sercegő-sziporkázó csillagszórókra, ne a ragyogó karácsonyfadíszekre, vagy a még ragyogóbb-díszesebb papírba csomagolt ajándékokra — gondoljunk most a szemekből sugárzó fényekre. Mert azok a karácsony legszebb és legigazibb fényei.
A szeretet, a családi együvé tartozás mindannyiunk számára oly kedves érzéseit tükrözik.
A gyertya, még véget sem ér az est, csonkig ég s ellobban. Az új játék, egy ügyetlen mozdulattól, elromolhat — és vége. Néhány nap vagy egy hét múltán a fenyőfa zöld tűlevelecskéi is lehullanak a meleg szobában. De a szeretet, amely karácsony ünnepén oly különleges hőfokon izzik a fenyőfát körülülők szemében, kiapadhatatlan forrásból fakad. Örök, miként az élet is az!
Sütkérezzetek e kedves téli ünnepen karácsony fényeiben. Örüljetek szüleitek, nagyszüleitek, testvéreitek, társaitok felétek áradó szeretetének, s próbáljátok viszonozni azt. Hogyan? Mivel? Figyeljetek befelé, arrafelé, ahol a szívetek dobog, s megtudjátok.
Mi pedig, az újság munkatársai, csak egyet kívánunk nektek, kedves olvasóink — és egyben mindannyiunknak —, hogy legyen továbbra is béke a Földön. Mert ez a mi legdrágább kincsünk. A karácsony fényeit is az élteti.

Weöres Sándor

TÉL

Hó a mező takarója,
hűvös a nap, fogy a láng.
Délen a fecske, a gólya,
gondol-e ránk?
Nincs dal az ég hidegében,
károg a varjúsereg.
Mégis a szán fut a jégen,
gyerekek!

Borisz Paszternák

TÉLI ÉJSZAKA

Förgeteg zúdít vastagon
havat a tájra.
Lobog, lobog az asztalon
a gyertya lángja.

Hópiheraj, mint a láng körül
nyáron a lepke
kerengve ablakomra gyűl
fehér seregbe.

És borul tőle ablakom
zúzos virágba.
Lobog, lobog az asztalon
a gyertya lángja.

Rab Zsuzsa fordítása

Országhegyi Károly

A VÉN FENYŐ

A
vén
fenyőn
ma szívesen
csillagszórót gyújtanék.
Nézném, a vaspor merre ég,
merre
hinti
életét,
szikrázó,
bájos kincseit
e gyermekszemnek szép csoda.
A vicsorgó, minden zöldnek mostoha,
durva télben daccal áll a kerti út első
fokán.
Mint a
strázsa
úgy vigyáz a
repedezett, régi házra.
Apró-korom galamb-emléke
hópihe-szárnyon száll a hegyére.
Hatéves voltam, s nagyapám ásott. A „nagy"
gödör, talán ha térdig ellepett. A kis fenyő, mint Hófehérke
kedves,
álmos,
törpe-
barátja,
bóbiskolt hosszú
télen át. Ám tavasszal,
mint a szárnyak, kinyúltak tüskés
karjai. És nőtt a kedves kis fenyő, és évek
múlva elhagyott. Fölémbe nőttek ágai. Most december
hideg palástja zordan feszűl a kerteken. A langy-meleg, fűtött
szobában
gyermekét
az én fiam
csodálja. Gyertyát ringat és
díszeket a karácsonyfa ága.

Békés Rozi rajzai

Szűts László versei

A HÁROM ÖREG

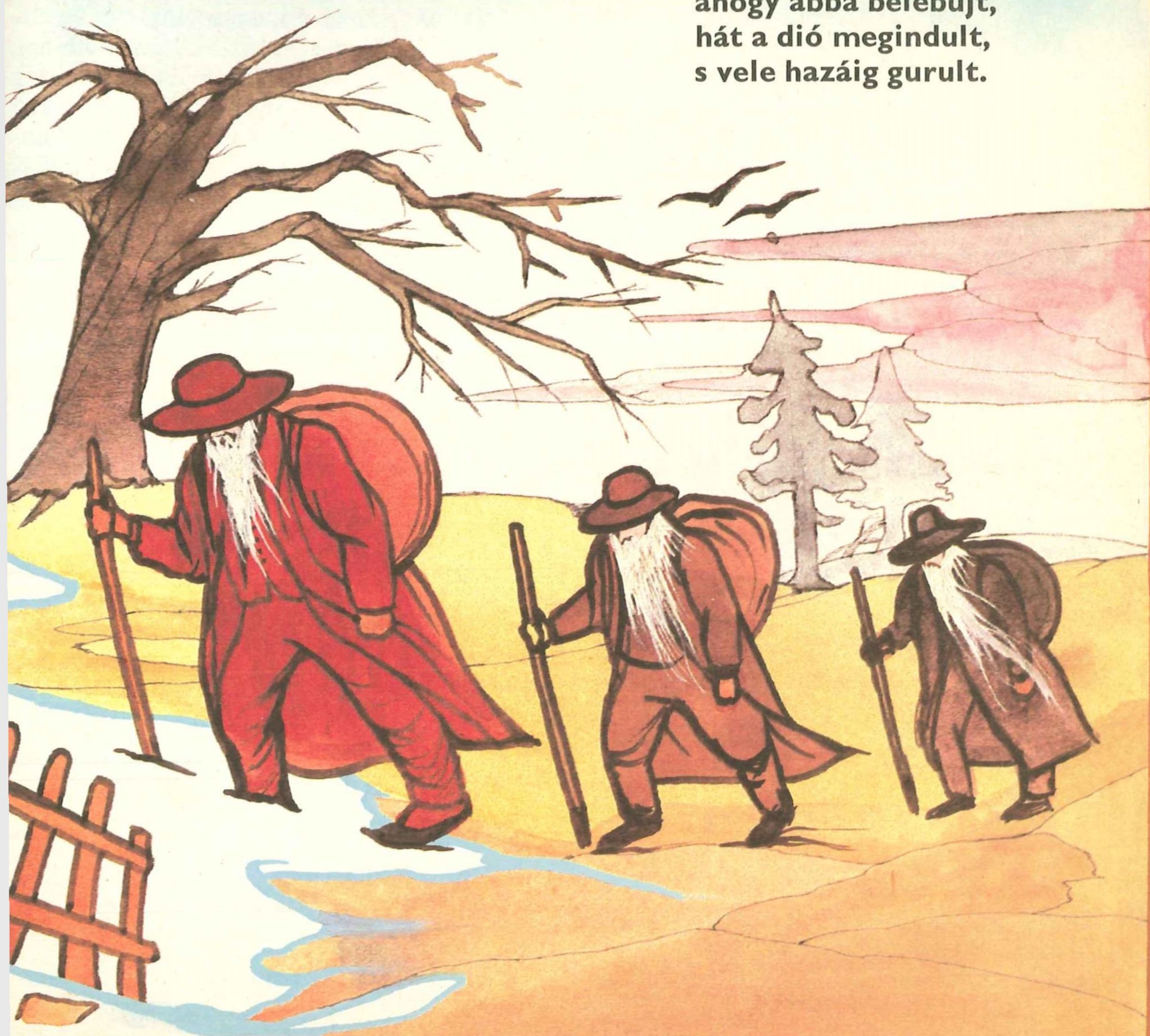
Esztendő harmadán bekopog,
kék kökény szemekkel mosolyog,
térülős-fordulós vénember,
szeptember, szeptember, szeptember.

Esztendő negyedén a másik,
konyha-tűz közelén tanyázik,
dirmegős-dörmögős vénember,
november, november, november.

Esztendő utolján harmadik,
örül, ha naphosszat alhatik,
hortyogós-szortyogós vénember,
december, december, december.

KALAND

Volt egyszer egy tekergő,
engedetlen kis szellő.
Késő estig az anyja
haza ugyan várhatta,
eltévedt a sötétben,
kint maradt a nagy éjben.
Ablak alatt sírdogált,
három kutya arra járt,
rávakkantott az egyik,
s a kis szellő, mint a gyík,
úgy besurrant a kertbe,
hideg eső ott lelte.
Bizony, szerencséje volt,
talált egy lyukas diót,
ahogy abba belebújt,
hát a dió megindult,
s vele hazáig gurult.

Nagy Katalin: HÉT VEZÉR + TARTALÉK

Kislánykoromban kizárólag fiús játékokat játszottam. Hat unokatestvérem volt, mind fiúk, hát azért. Sose babáztam én! Legfeljebb akkor, ha azt játszottuk, hogy az ellenség elrabolja az asszonyokat, meg a gyerekeket, ámde a vitézek kiszabadítják őket egyhamar. Én voltam az asszony és a baba a gyerekem. Az ellenség a szomszéd fiúk, a vitézek — persze — az unokatestvéreim.

Az ellenség nemigen szeretett engem elrabolni, mert haraptam és rúgtam is, de nem volt más választásuk, több lány nem lakott a környéken. Hát csak lökdöstek-rángattak rablás közben, meg-meghúzták a copfomat. A babámra vigyáztak. Megmondtuk, ha annak baja esik, fizethetnek! Rám nem vonatkozott ez a szabály, engem ingyen ráncigáltak. Az unokatestvéreim addig az eperfa tetején ültek, az volt az őrtorony. Azért kellett oda felmászniok, hogy onnan kémleljék a határt: nem közeleg-e az ellenség? Mert ha nem másznak fel, akkor láthatják, hogy már itt is van. És ha nem hagynak engem elrabolni, hát véget is ér a játék mindjárt az elején. Hagytak.

Leginkább Ruzsa Viliékhez hurcolt engem az ellenség. Náluk volt a legjobb pince. Elég mély volt, jó sötét, és az alján feljött a talajvíz. Úgyhogy nem is tartottak benne semmit. Csak néha engem. Rámcsapták a nehéz vasajtót kívülről és Ruzsa Vili azt mondta:

— Csuk-csurukk!

És ezzel be is voltam zárva. Mert a pince kulcsa már réges-régen elveszett. Kinyithattam volna, ha akarom, de a játékot elrontani nem szokás. Azt várták persze, hogy majd dörömbölök, kiabálok. Leshették! Az csak növelné a dicsőségüket; hogyisne! Némán kuporogtam a sötétben, fáztam pedig és féltem is: hátha van meztelen csiga a picében. Ilyenkor örültem a babámnak, mégse voltam egyedül a börtönben.

Azután hamarosan megérkeztek a vitézek. Egy részük az ellenséget verte, egy részük engem szöktetett. Mindig a kerítésen át menekültünk. Ruzsáéknál kőkerítés volt, a tetején széles párkány, mint a várfal, olyasmi. Egyik unokatestvérem nekivetette a hátát a kőfalnak, kengyelt tartott a markával. Belelépett a másik, így jutott fel a kőfalra. Aztán én tartottam kengyelt és fellépett az egyik... És mert nem maradt már senki, aki nekem tartson kengyelt, hát a két karomnál fogva húztak fel maguk után. Csupa horzsolás lett a hasam, lábam...

A kapun is kimehettünk volna. De ki hallott már ilyent?!

Egyszer aztán mégis ott mentem ki. Mert a két vitéz, aki aznap éppen szöktetett, ügyetlen volt és gyönge is. Húztak-húztak felfelé a kerítésen, egyre nyögtek, erőlködtek. Még káromkodtak is. Azt mondták, az fokozza az erőt. De nem fokozta. Leejtettek. Nem nagyon ütöttem meg magam. A kerítésfal aljában hatalmas csalánbokor fogadott.

Úgyhogy inkább a kapun át távoztam. És aznap nem főztem a vitézeknek győzelmi lakomát. Máskor mindig főztem: édes füvet, zöld barackot, akácfa virágát. Mind megették zokszó nélkül. Az unokatestvéreimmel nagyon jól lehetett játszani.

Egyszer az ellenség föllázadt ellenem. Mert rablás közben úgy haraptam meg Döme Viktor kezét, hogy kiszakadt belőle egy kis darab. Követelték, hogy hagyjanak ki engem a játékból örökre. De az unokatestvéreim nem hagytak. Azt mondták, mi vérszerződést kötöttünk: soha nem hagyjuk el egymást! A szomszéd gyerekek nagyon megilletődtek a vérszerződés hallatán. Főleg azért, mert nem tudták, mi az. Közülünk is csak Imre tudta, mert példaképe volt a Hét Vezér. Azt olvasta róluk, hogy felvágták az ereiket tőrrel és a vérüket egy díszes serlegbe csöpögtették. Így fogadták meg, hogy mindig összetartanak.

Az ellenség szájtátva hallgatta a vérszerződés történetét. Ez persze csak olyan szólásmondás, mert igazából nem volt tátva a szájuk, csak a Répás Béláé, de az övé máskor is. Amikor elmentek, megbeszéltük az unoka-

testvéreimmel, hogy legjobb lesz, ha tényleg vérszerződést kötünk mi magunk.

Tőrt nem találtunk a háznál. Válogattunk a kések között: kis kés, nagy kés, recés szélű, tompa végű... A kenyérvágó kés mellett döntöttünk.

Indulás a fészerbe! Gézike nadrágjába rejtettük a kést, hogy meg ne lássák a felnőttek. De bőgni kezdett, hogy hátha megszúrja a kés a fenekét. Akkor visszavettük tőle, és álcázás nélkül vonultunk végig az udvaron. Csak a nagyanyámmal találkoztunk, megörült a látványnak. Azt hitte, a köszörűshöz megyünk a késsel, már egy hete küldözget...

A fészerben tartottuk az ünnepséget. Különben csak a forgácsot tartottuk ott, naponta kihordták ide a nagyapám asztalosműhelyéből.

Imrének eszébe jutott, hogy tűzbe kellene tartani a kés élét, mielőtt felvágjuk vele az ereinket. Így nem elég tiszta, és veszettséget kaphatunk. Később kiderült, hogy fertőzést akart mondani, csak izgalmában összekeverte az orvostudományt. Péter-Pálnál volt gyufa persze, az egyiknél mindig van. Folyton tüzeskednek. Mondják, hogy aki nappal tüzeskedik, az éjjel biztosan bepisil. Nálunk Péter hordta a gyufát és Pál pisilt be éppen nemrég. Ikreknél ez így van rendjén.

Bandi azt mondta, ne gyújtsunk tüzet, lángot kap a forgács.

Szilveszter azt mondta, majd ha felnő és bohóc lesz, megtanul tüzet nyelni, de most még nem vállalja.

Tanakodtunk. Jobb is, ha kés helyett inkább gonbostűvel szúrjuk meg az ujjunkat. Vér lesz így is, úgy is, és ez legalább nem fáj.

— Ccc! — mondta Bandi. — Erről mesélhetnék!

És mesélt is. A múlt héten vettek tőle vért az orvosnál. Éppen ilyen gombostűfélével szúrták meg az ujját, és úgy spriccelt a vér, de úgy, mint Gézike vízipisztolya.

Úgyhogy leszavaztuk a gombostűszúrást is egyhangúlag. Helyette inkább kezet ráztunk. Vagyis ráfektettük a tenyerünket egymás kézfejére, azt ráztuk.

— Jé! Az óvodában éppen így játsszuk a „csip-csip-csókát" — örvendezett Gézike, de leintettük.

És kihirdettük: ez volt a vérszerződés, és vagyunk a Hét Vezér.

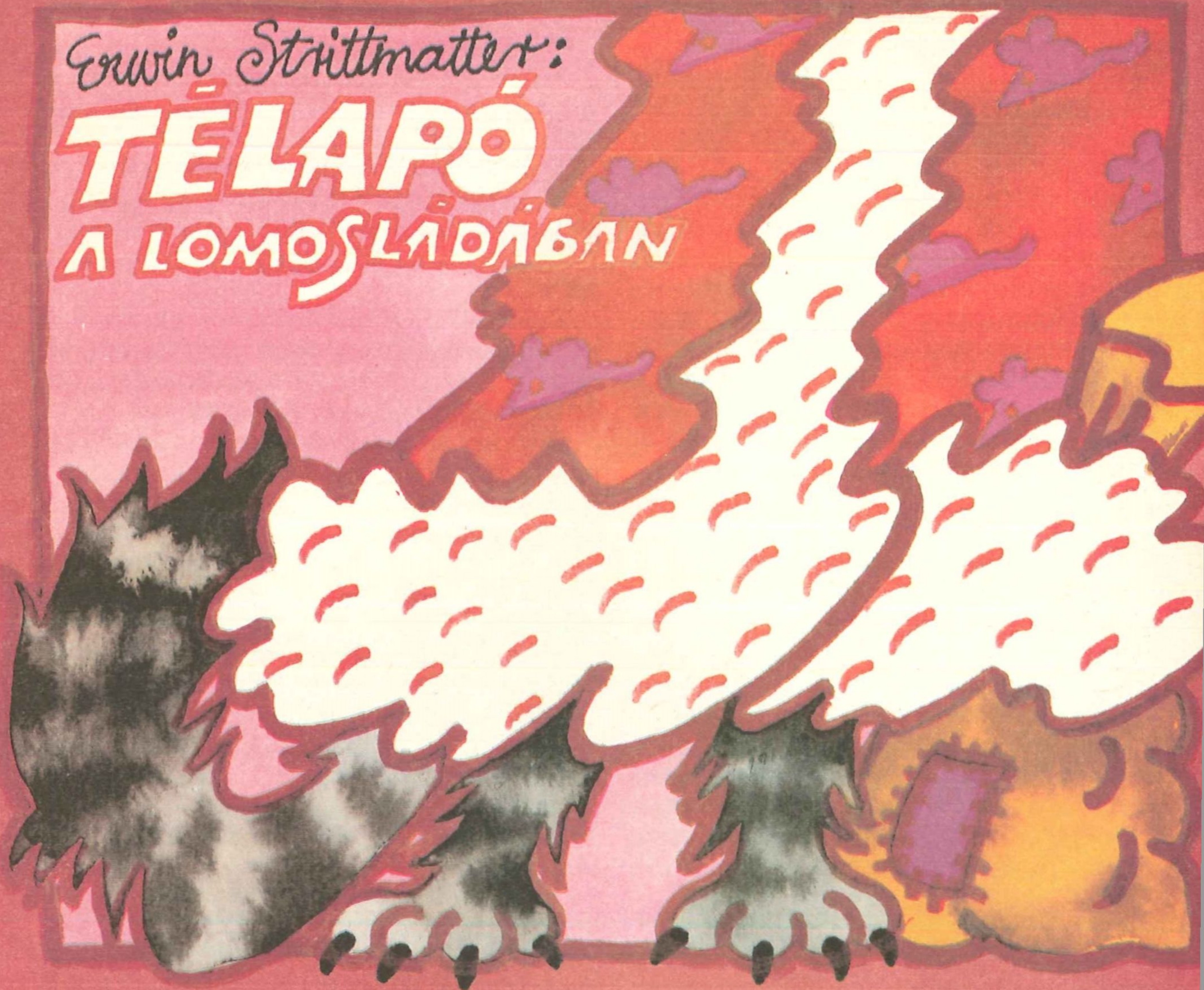
Gézikével aznap sok baj volt.

— És mi lesz, ha megszületik nálunk a kistestvér? Mert akkor nyolcan leszünk, nem heten...

Megállapodtunk, hogy a csecsemő lesz a tartalék.

Herpai Zoltán rajza

Az én falumban András-napkor, november 30-án, Télapó hírnökei, az ördögfiak házról házra járnak. Ezek a kisördögök — vagyis a falu legényei —, a padlás lomjai közül előkerített maskarákba öltöznek. Nyers fickók, cseppet sem hasonlítanak a békés Télapóhoz. Berontanak a házakba, virgáccsal hadonásznak, almát, diót, aszalt gyümölcsöt hajigálnak a szobába. Brummognak, mint a medvék, rázogatják álarcos maskarafejüket.

Mikor az ördögfiak hada édesanyám kis falusi szabóműhelyét elhagyta, még sokáig áporodott ruhaszag, molyirtó és érett almák illata áradt. Kis húgom meg én a nagy szabóasztal alatt ültünk. A hatalmas asztallap védelmében jobban bízva, sokáig nem mertünk előjönni, még kevésbé volt bátorságunk, hogy összeszedjük a szobában szanaszét heverő aszalt gyümölcsöt és diót. Ez természetesen édesanyánknak sem tetszett, s a következő évben nem engedte be hozzánk az ördögfiakat. Ó, milyen hatalma volt a mi édesanyánknak! Kitilthatta az ördögfiakat, és meghívhatta helyettük a karácsonyi angyalt!

Hozzánk tehát a következő évben az angyal jött, hogy kárpótoljon az elmaradt ajándékokért. Az angyal fehér tüllruhácskát hordott, s mivel nem volt szentséges fehér harisnyája, meztelen lábát kölcsönkért fehér menyasszonyi cipőbe bújtatta. Arcát nagy szalmakalap árnyékolta, s ennek karimáját viaszos vattacseresznyék díszítették. A karima pereméről fehér tüllfátyol hullott az arcára. Az „áldott égi gyermek" csipogó hangon beszélt és menyasszonyi kesztyűbe bújtatott kezével meg is simogatott bennünket. Sárga és aranyszínű almákkal ajándékozott meg. Ezek nagyon hasonlítottak azokhoz, amelyeket a padláson télire elraktunk. Égi almák lennének, mégis?

Ennek ellenére illedelmesen köszönetet rebegtünk, meghajoltunk, pukkedliztünk, s az angyal sebesen eltipegett, meztelen lábán a magassarkú menyasszonyi cipővel.

— Láttátok, milyen volt az angyal? — kérdezte édesanyám, aki nagyon meg volt elégedve.

— Igen — mondtam —, mint Bulikék Annája valami függöny mögött.

Bulik Anna a szomszédék tizennégy éves lánya volt. És ezen az estén nem beszéltünk többet az angyalokról... Azt hiszem, édesanyánk sehogyan sem lehetett meg ezek után Télapó nélkül, ha azt akarta, hogy napközben a műhelyében békén hagyjuk. Mindenesetre az angyal rosszul sikerült látogatása után most már Télapó ütötte fel tanyáját a padlásszoba felett, háztetőnk oltalma alatt. Sötét, titokzatos sarka volt ez a háznak, ide még sohasem mehettünk fel. Lépcső sem vezetett ide, és létra sem volt odatámasztva. Édesanyánk olyan titokzatosan tudta elmesél-

ni, hogy Télapó éjszaka, amikor mi alszunk, miképp dolgozik odafenn, hogy nem is hiányoltuk a jövés-menést, fúrás-faragást, hisz napközben Télapónak is kell pihennie. Egyik este aztán, mielőtt lefeküdtünk, csakugyan hallottuk a Télapót műhelyében tevékenykedni, s édesanyánk aznap este bizonyára hálás volt a szélnek, hogy a mesekölttésben segítségére sietett...

— És egész éjszaka evés nélkül dolgozik a Télapó? — faggattam csökönyösen anyámat.

— Ha jók lesztek, talán elfogad tőletek egy tál levest — mondta édesanyám.

Így hát másnap a húgommal egy tál levessel kínálhattuk meg a szorgalmas Télapót! A levestányért édesanyám tanácsára a padlásszoba ajtajába tettük. Csak nem ehet Télapó kézzel? Nemsokára hallottuk a szabóműhelyből, hogy odafent megcsörren a levesben a kanál... Mit nem adtunk volna azért, hogy enni láthassuk Télapót! De édesanya figyelmeztetett, ne bosszantsuk a csodálatos öreget. És mi szótfogadtunk...

Szinte természetes lett, hogy most már naponta megvendégeltük őt. Csodálkoztunk, mikor késő délután a tányért és a kanalat lehoztuk a padlásról, minden olyan tiszta volt, mintha akkor mosogatták volna. Ezek szerint Télapó tisztaságszerető, s mi igyekeztünk őt követni. Elsősorban az étkezésnél: jól kitörölgettük tányérainkat, s mégsem lettek olyan tiszták, mint az övé!

Mivel édesanyánknak karácsony előtt sok munkája akadt, hogy megkönnyítsük a házimunkát, én mosogattam, a húgom meg törölgetett. S mert Télapó mindig patyolattisztán adta vissza a tányérját — hát megpróbáltam a mi déli edényeink mosogatását is őrá hárítani. Sikerült! Hagytam, hogy Télapó dolgozzék helyettünk. A húgom sem haragudott azért, mert a törölgetés elmaradt.

Kutató ösztön hajtott-e vagy csak érdemeket akartam szerezni az öregnél; elkezdtem saját szakállamra gondoskodni róla. A reggeli kenyeremről csak a margarint ette meg... Nagyapámtól egyszer cukorkát kaptam — ez akkoriban ritkaságszámba ment —, és Télapónak adtam a csemegét. De ő otthagyta. Vagy csak azért nem kellett, mert már szopogattam egy kicsit? Az almát is otthagyta. De egy egeret viszont megevett! Pedig azt abban a reményben raktam oda, hogy talán feléleszti... Ahá, tehát Télapó egeret is eszik! Talán bizony a heringfejeknek is megörül? Ezért három darabot odatettem a padlásajtó elé, s mivel nagyapám épp nálunk volt látogatóban, nekibátorodtam és elbújtam a lomosláda mögé, hogy meglessem Télapót, amint éppen heringfejet ebédel. A szívem majd kiugrott, úgy dobogott. Nem kellett sokáig várnom... Mert a lomosládából hirtelen kiugrott — mirr, murr, miau! — a mi fekete-tarka macskánk, amelyik ott, a ládában, a puha rongycsomón az egész napot átlustálkodta!

Egész tavaszig őriztem a titkom.

De májusban, éppen akkor, amikor a házunk előtt a körtefa kivirágzott, a lomosládában négy öklömnyi kiscica mászkált. Nagy örömmel közöltem édesanyámmal:

— Anya, anya! Télapónak kölykei vannak!

Fordította: Finály Olga

Foky István

Vacsorapille

Lámpát gyújtott az édes,
s öten ültük az asztalt
körbe.
Pára szállt fel a tálból,
koppant az égig magasztalt
bögre.

Benne zúza
meg csirkeláb, hogy
táncolni tudjak. Kívül
neszezés; vadludak húztak át,
és kutyák ugattak.

Vacsorapille libbent a fényre,
hívta, csalogatta egyre
a láng.
Konokan csapongta körbe,
apánk szemének magja
koppanva hullt le ránk.

Nagyot csapott... Zúzta!
Reszketett a pille,
viharban diófalevél. Anyám
csak nézett, s csendesen mondta:
„Gyermekem, egyél..."

Konok maradtam. Nem
tudtam enni. Se zúza se
csirkeláb!
Az udvarra futottam,
bár igen tudtam —
innen már nincs tovább!

„Vacsorapille,
merre vagy?", egyre
mondogatom. „Ott vagy-e most is
az anyám vetette,
puha hegyhajlaton?"

Gaál Alma rajzai

Méhes György: MESE A TORDAI MALACRÓL

A tordai malacról mindenki tudja, hogy rokonszenves állat, főleg, mikor ropogósan pirosra sülve feltálalják. Én most mégis egy másik tordai malacról akarok mesélni, mégpedig arról a nevezetes sertésállatról, akitől a tordai malacok azóta is tartó híre származik.

Akkoriban történt, amikor lehanyatlottak a nagyságos fejedelem, Rákóczi Ferenc szabadságot hirdető zászlai. Az urak elárulták, megfogyatkozott a kuruc, bujdosott ki merre látott. Havasalföldre Lengyelországba. A labanc sereg megszállta Torda városát is. A parancsnokló generálist így hívták: Messerfresser Nepomuk. A tordaiak elszörnyülködve hallották érkezése hírét.

— Rettenetes ember lehet — sodorta bajszát csurgósra Dániel mester, a tordai pecsenyesütők céhmestere. — Messer a kést jelenti fresser meg azt, hogy zabáló. Vagyis készabáló.

— Jessszusszszűzmárja! — kapkodta össze a stafírungba kapott késeit Marcelka néni. Máris elképzelt magának egy hordómellű, pincehangú óriást, amint mérges képpel ropogtatja a késeket.

— Bolond ember az, ha tordai pecsenye helyett kést frustukol — vélte Szimion szomszéd, a csizmadia, s bölcsen nagyot kanyarított az elibe tálalt tordai pecsenyéből.

Még aznap délután bevonultak a labancok Tordára. Legelöl lovagolt maga a generális, Messerfresser Nepomuk. Vagyis hogy az igazat mondjam, nem annyira lovagolt őkelme, mint inkább kucorgott a ló hátán, melynek zabláját két markos labanc tartotta, nehogy megtáltosodjék. Pedig jámbor állat volt őkelme — nem a generális, hanem a ló. Maga Messerfresser selyembe, csipkébe öltözött csókaszemű emberke volt, s az igazat megvallva úgy lett belőle generális, hogy a bécsi császár kedvenc parókakészítője volt. Jutalmul a szép parókákért a császár megtette generálisnak.

— Eredj hívem, van nekem valami vad tartományom... hogy is hívják... itt ni... — s rámutatott a térképen Erdélyre. Kinevezlek generálisnak... hová is... Ide ni! Torda... légy Torda ura és parancsolója. Sarcold meg jól a népet. Mind gazember kuruc.

Messerfresser Nepomuk kivágott egy gyönyörű bókot őfelsége előtt, élére állt a kirendelt csapatoknak s meg sem állt Tordáig. Útközben megkapta a jelentést, hogy jártak már ott labancok, de elkergette őket Rákóczi kapitánya, bizonyos Pintye Gligor, kiről ugyan azt mesélik, hogy elesett volna Nagybánya ostrománál, de a szegény nép, magyarok, románok visszavárják Pintye vitézt.

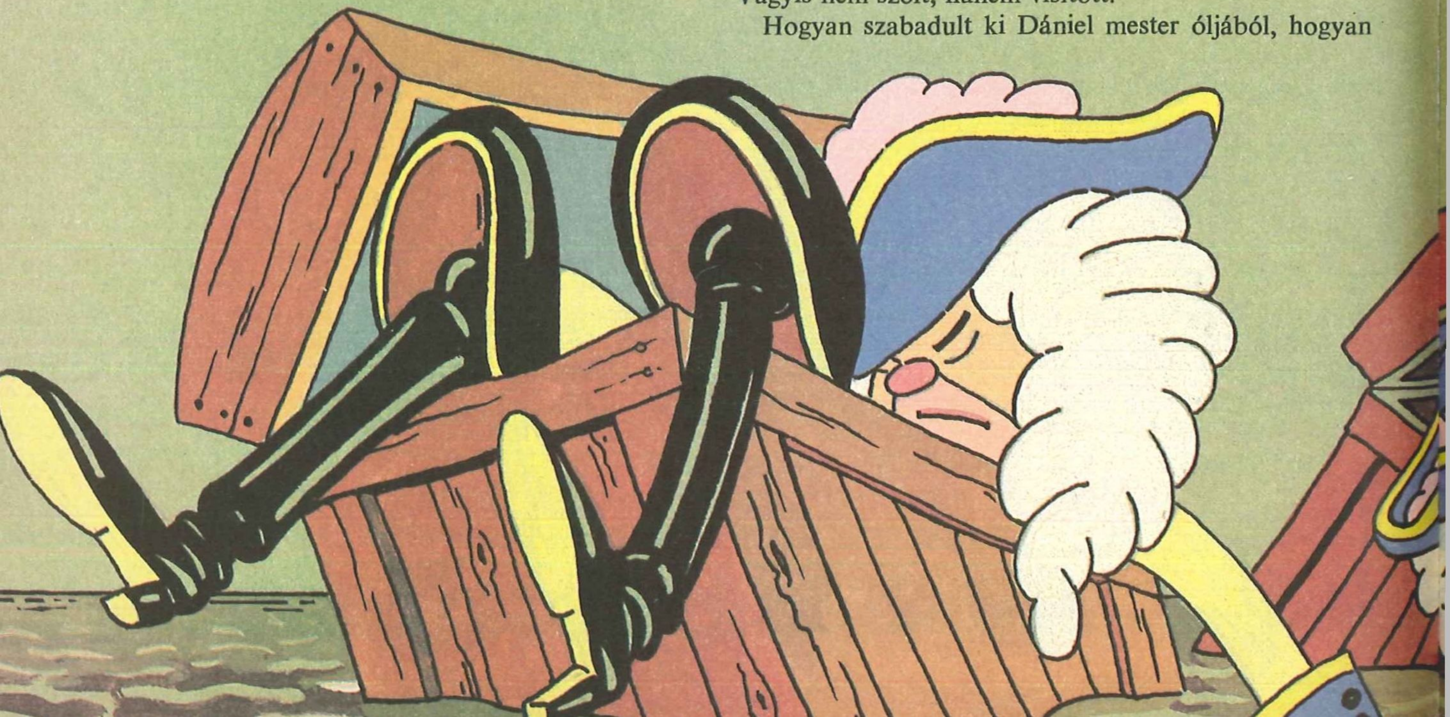
— Csakhogy én jöttem meg helyette — mosolygott csipkegallérjába a generális, s parancsot adott labancainak, hogy verjenek sátrat a város piacterén. Nehogy egy is beszállásolja magát barátságosnak mutatkozó tordai háznál, mert ezek az elvetemült kurucok éjszaka folyamán biztosan elmetszenék a gégéjét.

— Pihenjetek, aludjatok fiaim, holnap aztán megsarcoljuk Tordát.

Felcsillant a labancok szeme. Hiszen ehhez értettek ők igazán, a prédáláshoz, fosztogatáshoz. Tábort vertek hát Torda piacán. Középen magaslott Messerfresser generális selyemsátra. Előtte két muskétás őrizte a tábornok álmát. Torda népe meg a lefüggönyözött ablakok mögött leste végzetét. Holnap ilyenkorra tán csak füstölgő romhalmaz marad Tordából.

Ebbe a gyászos hangulatba szólt bele a tordai malac. Vagyis nem szólt, hanem visított.

Hogyan szabadult ki Dániel mester óljából, hogyan

keveredett a piacon púposodó sátrak közé, miként dugta be az orrát éppen a generális sátrának selyemhasítékán, ezt legfeljebb ő tudná megmondani. Dehát a malac nem beszélt, hanem visított, méghozzá olyan éktelenül nagyot, hogy az álmából felriadt generális a sátor mennyezetéig szökött. A következő pillanatban segítségért kiáltott, aztán kardot ragadott és gyönyörűen fejbevágta vele a sátrába becsörtető őröket.

Támadt ott pillanatok alatt olyan ramazuri, amilyent még nem látott Torda városa. Topogtak, káromkodtak, hadakoztak, mialatt a malac visítozva szaladgált a lábuk alatt.

— Riadót! Itt a kuruc! — kiáltotta el magát valaki.

Nosza fölharsant a trombita.

A tordai malac szakadatlanul visítva ide-oda cikázott a sátrak között.

— Ott a kuruc! Amott... itt szalad! — lökdösték egymást a sötétben a félig felöltözött, álomittas labancok. — Utána!

Végigkergették a labancok a piacon a malacot, de meg nem foghatták, mert a malac nem viselt combközépig érő bagariacsizmát mint ők, és fürgén elszaladt.

Torda népe az ablakok mögé bújva nézte mint hajszolják a labancok a malacot, sikátorba be, utcán ki, végig a macskaköves piacon, be a szegleten. Reggelig kergették, reggelig nem fogták el, pedig két kapitány is vezérkedett fölöttük. Hajnalodáskor holtra izzadtan dőltek le a szalmára, s estig horkoltak.

Máról elmaradt a sarcolás. No nem baj, holnap is van nap. Igen ám, de közben megokosodtak a tordaiak. Ami malac csak volt a városban, azt suttyomban mind összeszedték, s esteledés után ráeresztették a labanctáborra. Támadt nyomban olyan sivalkodás, mintha a pokol szabadult volna el.

— Fogjátok meg őket! — rikoltotta Messerfresser generális s a malacok mintha megértették volna, szerteszét szaladtak. A labancok utánuk. Be a malac a sikátor sötétjébe, a labanc utána. Ott már várták őket. Elkapták, előbb a malacot, aztán a labancot. Be a zsákba mind a kettőt. Vitték máris, a malacot haza az ólba, a labancot meg Dániel uram istállója mögé. Így fogdosták el a labancokat a jó tordaiak. Utoljára magát Messerfresser generálist, aki mikor észrevette, hogy magára maradt, bebújt az ezred ládájába. De onnan is kipiszkálták.

No aztán szépen szekérre rakták a zsákba dugott labancokat s leeregették őket az Aranyos vizén. Hadd fürödjenek.

Csak Dániel mester vakargatta a füle tövét:

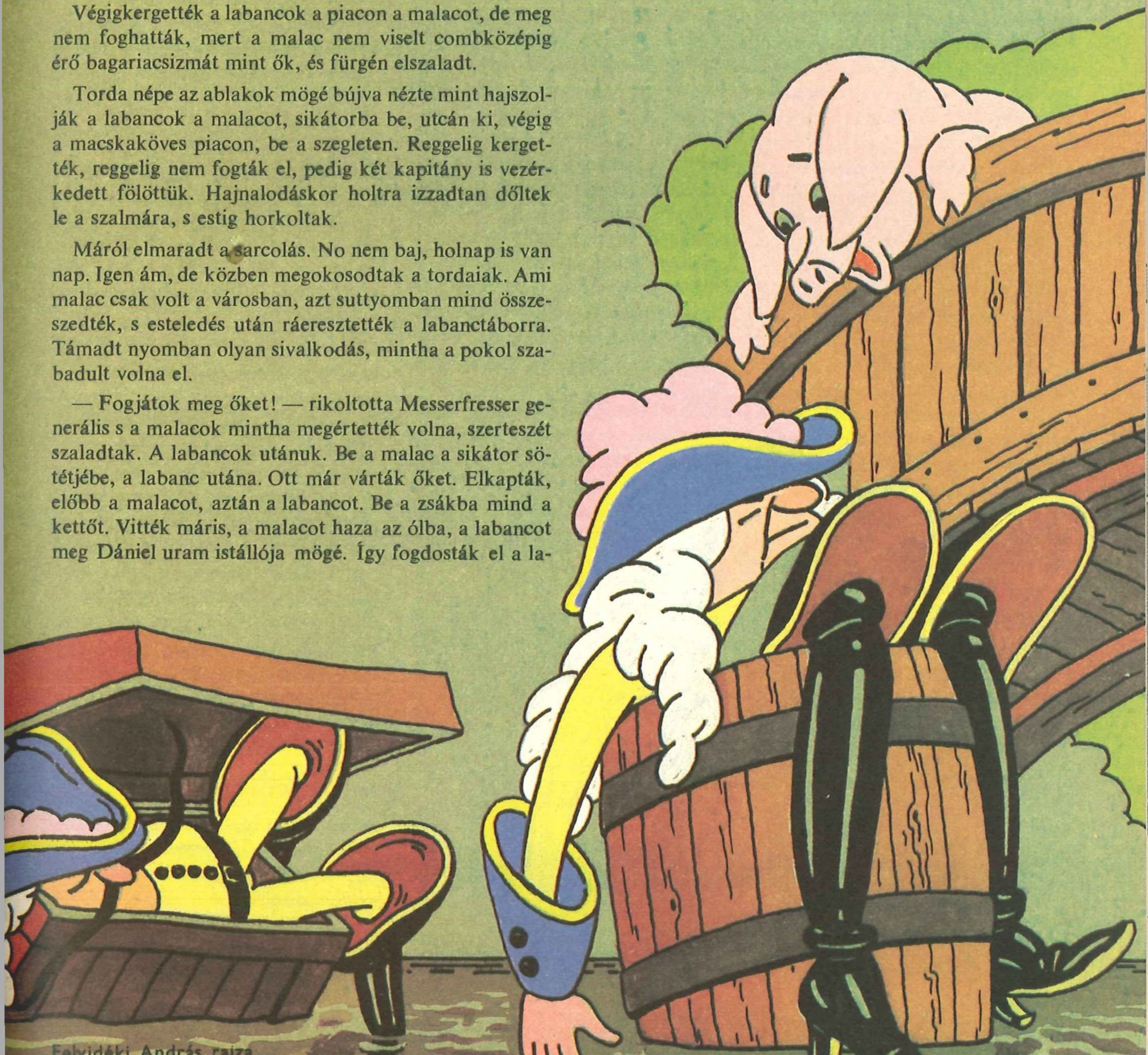
— Ejnye... de sajnálom...

— A labancot? — rökönyödött meg Marcelka néni.

— Dehogy, a zsákot.

Messerfresser generális labanc seregét még egy esztendő múlva is kerestette a császár, de se hírük, se poruk. Kolozsvárról még látták őket kivonulni, de Tordára nem érkezett meg egy sem. Erre hajlandó volt megesküdni minden tordai.

Idáig tart a tordai malac, meg a derék tordaiak dicsőségét hirdető régi krónikáskönyv meséje, tanulságául annak, hogy fegyverrel vagy furfanggal, de szembeszáll a nép akár ezer ördöggel is.

Felvidéki András rajza

40

Háború és béke a Duna mentén

A Duna—Tisza közi dombok, buckák ősszel jól járhatók. Az erdők, ligetek pedig kitűnő rejtekhelyek, váltakozva a kukoricásokkal, ligetekkel, magányos tanyákkal. A szovjet csapatoknak sikerült is Baja vonaláig előretörniük. Október 20-án délután nagy ágyúzás és egyre erősebb lövöldözés hallatszott kelet felől. Este hét óra körül a Bokodi úton az első szovjet katonák is megjelentek. A németek visszavonultak a Duna mögé. A vasúti és a közúti hidat felrobbantották. A pillléreken kívül szinte semmi nem látszott ki a vízből. Október 21-én Baja felszabadult. A tőle távolabb fekvő, mély, átkelésre alkalmatlan Duna-parti részekkel a szovjet csapatok egyelőre nem törődtek. Így történt, hogy a várostól délre települt Szeremle kimaradt a hadmozdulatokból. A németek megszállva tartották a partot, állandóan fosztogatták a közeli tanyákat, sőt a faluba is bejártak élelemért. Merészet gondoltak ekkor a szeremleiek: **Takács Ferenc** vezetésével küldöttséget menesztettek Bajára, a Róka utcába. Ott működött a szovjet parancsnokság. Kérték, szabadítsák fel Szeremlét.

A vörös suszternál

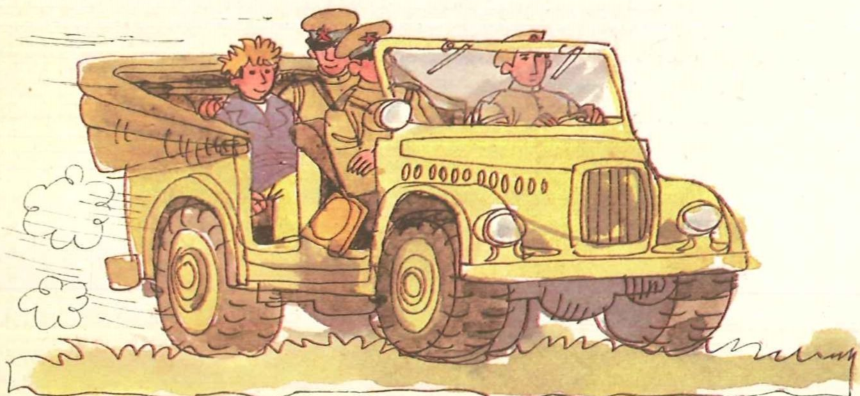
Kishegyi Simon — akkoriban nagyobbacska fiú — két szovjet tiszt társaságában viszonozta a szeremleiek látogatását. A tisztek, **Kolobov** és **Fjodor** Kishegyiéknél kapott szállást. Megkérdezték a fiút, akar-e velük tartani Szeremlére, mert hogy nekik ott a „vörös suszterral" lenne beszédük. A kíváncsi gyerek persze hogy akart menni. Csak akkor még nem tudta, hogy a szeremlei „vörös suszter" néven emlegetett ember nem azért vörös, mert a haja történetesen vörhenyes színű, hanem, mert haladó gondolkodásáért, szabadságvágyáért ugyancsak kiérdemelte ragadványnevét. Azt sem tudta Kishegyi Simon, hogy híres kommunistával találkozott. Sőt, a dzsipben hazafelé is hiába faggatta a tiszteket. A két katona csak mosolygott, örült, hogy a legénykének tetszik a kocsikázás. Néha szeretettel megveregették a fiú vállát és azt mondták: harósij málcsik.

Kupa és múzeum

Kishegyi Simon, harósij málcsik, vagyis jó kisfiú már régóta felnőtt. A nemesnádudvari általános iskola igazgatója. Gyermekkori emlékeit és az egyik vendég-tiszt sapkáját ma is őrzi. A falu felszabadulásának évfordulója tiszteletére iskolájában esztendők óta leány-kézilabda mérkőzéseket rendeznek. Ez a Felszabadulási kupa. Az eseményre Garáról, Bácsalmásról, Csátaljáról, Kecelről hívnak vendégcsapatokat. Először ünnepi megemlékezést tartanak.

A község régebbi múltját is ismerik a gyerekek. Egy egész múzeumnak elegendő régiséget, értékes tárgyi emléket gyűjtöttek össze a falu kisdobosai és úttörői. A kiállítást **Dr. Ortutay Gyula** akadémikus nyitotta meg.

A nemesnádudvariaknak Kecel nem csupán versenytárs, ellenfél a kézilabda-kupában, hanem testvérközség. Egészséges kíváncsiság, segítőszándék, barátság fűzi őket össze. A barátkozásra hajlandó, szíves vendéglátó faluba nemrég Bajáról is kiruccant az úttörőház egy kis „szomszédolás"-ra. Húsz vállalkozó ember egy busszal, műsorokkal, szakköri bemutatókkal megérkezett a nemesnádudvari iskolába, ahol már várta őket a falu apraja-nagyja. Remek nap volt. Mozgalmas, izgalmas. Minden órában történt valami. Harminc ifivezető ügyelt, hogy a mozgalmasságból ne váljék kavarodás.

Jaj a dobosoknak

Harminc ifivezetőre, bizony, büszke lehet egy falu. Öröm, ha annyi fiatal vonzódik gyermekségének színhelyéhez, általános iskolás, úttörő éveihez, tanáraihoz és a mai kisiskolásokhoz. Ha visszajárnak régi iskolájukba, akkor ott bizonyosan min-

Amíg a felszabadító szovjet csapatok egy része az Északi-középhegységet foglalta el hosszú, kemény harcban az ellenséges csapatoktól, másik része a Duna-Tisza közi homokos hátságon át a Duna felé tartott. A 46. hadsereg bal szárnya először Bajánál közelítette meg a Dunát. Október 21-én Baja felszabadult. Kalocsa október 30-án került sorra, amikor a 46. hadsereg megkezdte általános támadását. A következő fontos átkelőhely Solt volt. Tíz napig tartó nehéz küzdelemben sikerült csak megtisztítani a németektől, akik november 13-án a Solt—Dunaföldvár közötti hidat — búcsúzóul — a levegőbe röpítették. Dömsöd és Kiskunhalas még november 3-án felszabadult. A 23. gárda-lövészhadtest csapatai érkeztek ide Kunszentmiklós felől. Dunaharasztinál abbamaradt az előnyomulás. A front egy teljes hónapra megállt. A községben a 22. SS-lovashadosztály rendezkedett be védelemre. Dunaharaszti csak december 5-én szabadult fel.

dig jól érezték magukat. Ők így fogalmaztak: „Mi sokat kaptunk a falutól és az iskolától. Most mi adunk egy keveset."

Így lehet. Különben ugyan kinek jutna eszébe, hogy még a dobostortának is születésnapot rendezzen? A nemesnádudvari ifik előbányászták azt a dátumot, amikor egy Dobos nevű cukrász először készített tortát dobkemény bevonattal. Ezt megünnepeljük, gondolták. A bohókás ötlet, persze csak ürügyül szolgált arra, hogy megint együtt legyenek és örömöt szerezzenek a gyerekeknek. Mert a torta-évfordulóra töméntelen mennyiségű, saját-sütetű dobostorta készült. A tortákat felvonultatták, majd a kicsik és ifik egyszerűen felfalták az ünnepelteket.

Híd Soprontól Bajáig

Szörnyű Mikulás-napról mesélt nemrég **Gőcze György**, a bajai felsővárosi iskola csapatvezetője a megemlékezésre összegyűlt gyerekeknek. Ez a bizonyos Miklós-nap régen volt, messze volt: 1944. december 6. Sopron bombázása. A gyermekként ott élő Gőcze György látta a bombázást és még ma is orrában érzi az égő gumigyár szagát. A vidékre menekülőkkel megrakott vonatot sem felejtheti, amelyet német repülőgép támadott meg. És a háború utáni hónapokat, amikor a gyerekek a szabadságtól megmámorosodva újra játszhattak. A gazdátlan ágyúk csövét tekergették, eldobált töltények után kutattak, puskaport gyűjtögettek. Játékból. Aztán Gőcze György megtudta, hogy egyik osztálytársa a szőlőben véletlenül aknára lépett... Hónapok múlva találkoztak. A szerencsétlenül járt gyereknek hiányzott az egyik lába.

A béke első napjaiban a város forgalmát fiatal szovjet katonalányok irányították. A városban és környékén szanaszét kószáló gyerekek között egyszerre csak híre járt, hogy a kaszinóban tejet és csokoládét lehet kapni. Mindenki odacsődült, hogy meggyőződjék a hihetetlen hír valódiságáról. És csodák csodájára minden gyerek kapott tejet, jó forrót, tejporból készültet, egy egész bögrével. Csoki is sokuknak jutott. Hanem jutott még valami. **Ostoros Mária** néni az úttörőmozgalomról mesélt az egybegyűlteknek, s arról, ha a gyerekek akarják, ők is alakíthatnak saját úttörőcsapatot. Ők is tartozhatnak valahová, játszhatnak, dolgozhatnak, tanulhatnak szervezetten, egymástól és az őket szerető felnőttektől. És a gyerekek akarták. Azonnal megértették, hogy együtt erősebbek lesznek. Gőcze György akkori elkötelezettsége máig a mozgalomhoz köti a hajdani, csákányos igazolvánnyal is megjutalmazott úttörőt.

Józsa Teréz

Görög Júlia rajza

Leonyid Pervomajszkij

Petőfi Sándorhoz (részlet)

Kunszentmárton. Szememre nem jön álom.
Ő élt és énekelt e földön, ő!
Jártam már ennél szebb és rútabb tájon, —
Van sok város, falu, folyó, mező.

Szétlőtt, sötét házak. Nem én akartam.
És nem Te dúltad nálunk szét a kertet.
De háború van. Tollam mellett kardom.
Így jöttem országodba. Jönnöm kellett.

Ez hát a zápor, mely téged vert régen...
Ma én vagyok, kit bőrig áztatott.
Hajdan s ma is csak egy nap kél az égen,
Csak egy a csermely, mely itt lenn csacsog.

Fürkésztársaim!

A Titkok Országa várja a telet. . . Kis szárnyas barátaink egyre kevesebb élelmet találnak. Itt az ideje, hogy gondoskodjunk róluk! Ablakba, erkélyre, kertbe, parkokba, iskolaudvarra helyezzünk élelmet, és ellenőrizzük az etetőket! Legyen bennük mindig étel! Nyisson ki a napraforgó csárda és a cinkefogadó! (Vigyázat: ha elkezdjük az etetést, az legyen rendszeres, különben szárnyas barátaink leszoknak az „önellátásról", és éhkoppon maradnak!)

Gyárfás Endre

Hószakállú

Ember ember után siet.
Egyik hűvös, másik hideg.
Az egyik a november,
a másik a december.

Vén december nagy szakálla:
fehér pelyhek szakadása.
Szakáll mélyén egy-egy fészek
menedék a cinegéknek.

Vén december puttonyában
mennyi-mennyi mulatság van!
Korcsolyázás, síelés,
víg hóember-építés.

Vén december nemsokára
bandukol majd messzi tájra.
Nyomában egy ifjú jár.
Úgy hívják, hogy január.

Görög Júlia rajzai

Eltettük a nyarat télre

Emlékeztek még? Júniusi lapszámunkban nyári napló pályázatot hirdettünk. Megígértük, hogy a legérdekesebbekből részleteket közlünk. Most **Varga Lívia** *másodikos kisdobos (Érsekvadkert, Eötvös u. 1. 2659) nyári naplójából olvashattok.*

„Érsekvadkerten lakom, Nógrád megye egyik falujában. Elhatároztam, hogy ezen a nyáron naplót fogok írni. Ma, június 19-én egy pesti kislány jött a szomszédunkba nyaralni, Rihmer Annamária a neve. Már összebarátkoztunk. Babáztunk és memóriakártyával játszottunk.

VI. 21. Ma a pesti kislánnyal meglátogattuk apukám munkahelyét. Apu a termelőszövetkezetben gépkocsivezető. Megmutatta a műhelyt, és amikor Szécsénybe kellett mennie, hogy az állatoknak tápot hozzon, Ancsival vele mentünk. Így azt is megtudtuk, hogyan készül az állatoknak olyan fontos táp. Útközben fagyiztunk.

VI. 30. Ancsival, a pesti kislánnyal jól összebarátkoztunk. Sajnos, hét végén már haza kellett utaznia. Nagyon fog hiányozni, mert szinte állandóan együtt voltunk, babáztunk, társasjátékoztunk, egymásnak dalokat tanítottunk. Nagyon szomorúan búcsúztunk el egymástól. Csak az vigasztal, hogy nyaralni megyünk!

VII. 12. Nagymamám elvitt magához. Most van náluk málnaszüret. Nem sokra ment a segítségemmel. A málnát addig szedtem — és ettem —, amíg megtelt a pocakom. Balassagyarmati unokatestvéreim is eljöttek nyaralni. Hármasban jókat játszottunk. Felöltöztünk tündérnek, menyasszonynak, de voltunk orvosok és tanítók is. Nagyapánk még a sátrat is felállította az udvaron. Ez lett a mi igazi birodalmunk. Gyorsan futott az idő. És velük utaztam Balassagyarmatra.

VIII. 6. Az unokatestvéremék, Nóriék lakótelepen laknak. Van egy játszótér, odajárunk. Gyorsan múlik az idő.

VIII. 12. Megvettük az új iskolaköpenyemet. Eddig még nem igen gondoltam az iskolára. Most a vásárlás — no meg anyuka is figyelmeztet, hogy közeleg a tanévnyitó, és vegyek már könyvet a kezembe. Kiolvastam azt a jutalomkönyvet, amit az évzárón kaptam és melyből megtudtam, hogy a föld más részein hol, milyen házakban laknak az emberek. Sokat segítek édesanyámnak, bevásárolok, ki is takarítok. Nagy öröm ér minket hamarosan: kistestvérem születik!

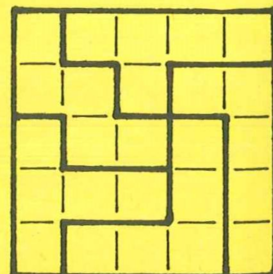
Következő számainkban tovább folytatjuk a naplók közlését!

Ötvenforintos könyvutalványt küldtünk október hó folyamán az alább felsorolt nyerteseknek:

1. sz. Ált. Iskola Hóvirág őrs, Ács; **Bakonyi Ildikó,** Ajka; **Baráth Zsuzsanna,** Vásárosnamény; **Barkóczy Péter,** Kaposvár; **Barta Judit,** Jászárokszállás; **Belső Adrienn,** Nova; **Borók Csaba,** Hosszúpályi; **Csóti László,** Veszprém; **Csuhai Imre,** Novaj; **Dömök Szabolcs,** Budaörs; **Dudás Zsófia,** Budapest; **Fekete Csaba,** Kétsoprony; **Dvorzsánszki Dénes,** Budapest; **Fonyó Márta,** Boglárlelle; **Füleki Dániel,** Sopron; **Gagarin Ált. Isk. 6. napközis csoport,** Salgótarján; **Gáspár Ervin,** Orosháza; **Gruber Csaba,** Nyáregyháza; **Gulyás Bernadett,** Tát; **Kedves Anna,** Baja; **Kertész Imre,** Csárdaszállás; **Kiss-Csitári Péter,** Salgótarján; **Kiss Mónika,** Szombathely; **Kónya Zoltán,** Siófok; **Kordás János,** Földes; **Kővári Judit,** Kőrösszegapáti; **Kubinszky Ádám,** Sopron; **Kutala Kornélia,** Kesztölc; **Lengyel László,** Szeged; **Leskó Beáta,** Sátoraljaújhely; **Major Ildikó,** Somogyvár; **Nagy Ágnes,** Eger; **Paszternák Natasa,** Budapest; **Patos Attila,** Esztergom; **Pozsgai Lilla,** Hajdúszoboszló; **Sagyibó Dávid,** Romhány; **Schmidt Andrea,** Tolna; **Sohár László,** Lesencetomaj; **Solti Ágnes,** Cegléd; **Szabó Antal,** Magyarnándor; **Szabó Réka,** Tállya; **Szabó Tibor,** Sarkad; **Szalai József,** Budapest; **Szalai Katalin,** Oroszlány; **Szalastey Bea,** Boba; **Szigeti Szabolcs,** Veszprém; **Szitás Zsolt,** Kunhegyes; **Tomka Zsuzsanna,** Somoskőújfalu; **Veres Lajos,** Kétpó; **Zahorán Zita,** Siófok-Balaton kiliti.

Rejtvényfejtők figyelem!

A **szeptember** havi rejtvények helyes megfejtése: **Keresztrejtvény:** Új tanév küszöbén. **Kutatómunka:** Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát! **Összerakó:** lásd a rajzot. **Képrejtvények:** Madáretető. Írás. Olvasás. Történelem.

Dallos Jenő: Jenci és a karácsony

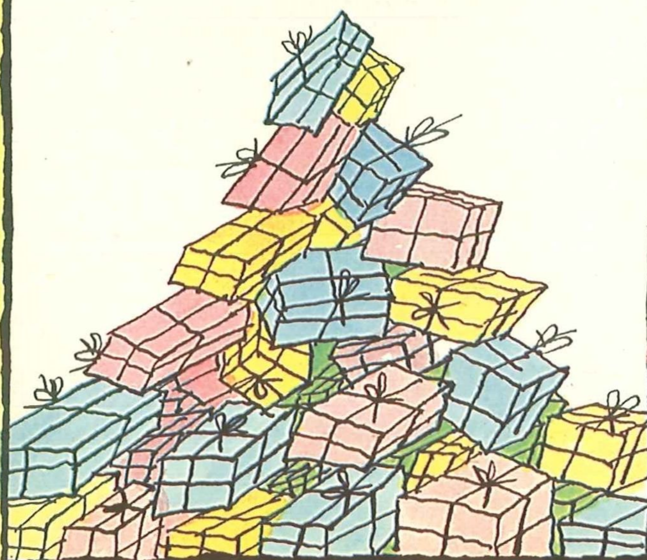

Sétáló Zoltán munkája, Pécs, Egyetem úti Általános Iskola

Postafiók 100

December az ünnepek hónapja: Mikulás-Télapó, karácsony, szilveszteri vigasságok — és máris megérkezik a reményteljes január 1., az újév. Aztán ott van a téli szünidő, a titokzatoskodások, az ajándékkészítések izgalmai. Ha ráadásul még a hó is hull, akkor valóban szép és kellemes ünnepeket kívánhatunk egymásnak. És természetesen vidámakat is!

No, ami a leveleket illeti, valóban vidámak érkeztek. Képzeljétek csak: az elmúlt évben közöltünk részeket Gyurkovics Tibor: Névike című könyvéből. Néhány olvasónknak megtetszett, s ők is „névikéztek", névre rímelő rigmusokat készítettek!

Csőkor Melinda negyedikes (Kővágóörs, Vörösmarty út 8. 8254) írta:

Lujza — fehér a blúza
Klaudia — ő aztán a haramia!
Beáta — a csapatba beállt ma
Árpád — az idő kár rád

Szász Laura és **Mátrai Zsuzsa** (Edelény, November 7. út 22. 3780) művei következnek:

Zoltán — lovagol a bolhán
Gábor — téged még a nővérke is ápol
Árpád — megette az árpát
Emőke — vidd az orrod előre

Azt hiszem, ezt a játékot akár őrsi foglalkozáson, klubnapon vagy baráti összejövetelen is folytathatjátok! Például úgy, hogy elővesztek egy naptárt, és akire kiszámoljátok, hogy ő a „szószóló", — mond egy számot, pl. 12-őt. Akkor aztán közösen megnézitek, a felsorolt névnapok között melyikre esik a 12-es szám. Teljes csendben készít erre rigmust a társaság. Méghozzá saját kitalálásút! Lehet a jelenlévők neveire is, azzal a kikötéssel, hogy ez tréfa, tehát megsértődni tilos!

Megírtuk néhányszor, hogy a KISDOBOS három hónappal előre készül. A decemberi számunkat szeptemberben küldtük nyomdába, és most, karácsony táján nálunk már tavaszodik: a márciusi lapunk kész. Így történhetett meg az, hogy tavaly óta őrizgetek egy Télapós históriát. **Takács László** — tavalyi harmadikos — küldte (Sárvár, Entzbruder Ált. Iskola. 9600). Egy éves késéssel is időszerű — talán még ötletet is ad:

„Elhatároztam, Télapó napján beöltözöm, és meglátogatom a szomszéd gyerekeket. Anyuval elkészítettük a jelmezt. Hétfőn beleraktunk a táskámba minden jót: diót, mogyorót, szaloncukrot és almát. Úgy tettem, mintha a földszintről, lentről jöttem volna. Dörömböltem a botommal és csengettem a csengőmmel. Először Toldi Lacikához és Zsoltikához mentem. Ők minden kérdésemre válaszoltak. Utána Péterkéhez indultam. Ő kicsit félénk és bátortalan volt eleinte. Aztán megbarátkozott velem. Amikor elballagtam lassan, Télapósan, úgy éreztem, örömöt szereztem a gyerekeknek!"

Egy vidám találkozón hallottuk a következő ötletet, melyet a helybéli gyerekek úgy magyaráztak, hogy ha így játszanak, akkor nincsen nyafogás, veszekedés, sértődés, mert mindenkinek a kívánsága megvalósul. Vágjatok ki vastagabb kartonlapból egy korongot. A közepét lyukasszátok ki és helyezzetek rá egy mutatót. A mutatót irodakapoccsal rögzítsétek. Sok játékot ismertek és szerettek? Osszátok el a kört 8—16 részre, és minden cikkelyébe írjatok be egy játéknevet. Pl. szobrász, ország-város, fekete-fehér-igen-nem, tűz-víz stb. Pörgessétek meg a korongot. Ahová a mutató mutat, azt játsszátok. Állapodjatok meg abban, hogy hiába áll meg újra a már lejátszott előtt, arra kétszer nem kerülhet sor. Tehát készítsetek szabályokat a játékhoz! Ugyanilyen korong készülhet szabadtéri mulatságaitokhoz is, télre, nyárra stb. És akkor nincs veszekedés, és „jaj, de unom már" felkiáltás. Jó mulatást — és vidám decembert kívánunk!

Ferkai Loránt: Karácsonyfadíszek

Szokás szerint majd minden raj állít fenyőfát az osztály fenyőfa ünnepére. Feldíszítésükre adunk néhány ötletet.

Jól mutatnak a kisebb samponos, mosószeres flakonokból készített cukortartó kosárkák. Ha felső, kupakos részüket úgy vágod le, hogy oldalt két csíkot meghagysz, a többit eltávolítod, a két csíkot felül átszúrod dróttal, néhány színes burkolatú cukorkát beletéve (2) már akasztható is a fára. Hengeres formájú, színes flakonon 3-4 ablakot vágva, felül drótakasztóval ellátva, szintén csinálhatsz néhány cukortartót (3). Ugyanígy ovális formájúból is (4), néhány mogyoró, csokigolyócskák lehetnek a „töltelékek".

Ha van is villanyárammal működő színes karácsonyfalámpa készleted, néhány valódi, meggyújtható gyertyára mindenképpen szükséged van. Mosószeres kupakból készíthetsz hozzá gyertyatartót (5), alul, melegített dróttal vagy csigafúróval átfúrod a felkötő drót részére, majd annyi viaszt csöpögtetsz beléje egy égő gyertyáról, hogy egy szép színes gyertyácska meg is álljon benne. Így a viasz nem fog a padlóra csepegni.

Régi karácsonyfadísz a dió, akár bearanyozva bronzfestékkel, akár nyersen, ugyancsak felfüggesztheted, ha kihegyezett gyufapálcika darabot versz a tompábbik végébe (6). Burkolhatod a diót alufóliába is, vagy különféle édességszeletekről gyűjtött ezüstpapirosba (7). Alufólia csíkból — sűrűn bevagdosva és összesodorva (8) — fénylő függődíszeket csinálhatsz.

Ha egy gyufásdobozt beragasztasz valamilyen színes papírral, majd hozzá illő méretű rajzlaptetőt csinálsz (9), mely az oldalsó részt letakarja, s amelyhez a tetőt hozzáragasztod, kis kunyhócskát kapsz. Tetejét is fesd vagy ragaszd színesre, rajzolj rá ajtót, ablakot.

Készíthetsz különféle füzéreket, flakonból vágott műanyagdarabokból (10), összekötött kartonlapocskákból (11), szívószálat megtörve, drótra fűzhetsz (12), két behasított színes kartonkorongot (13) egymásba nyomhatsz (14), s ugyanígy négyzetlapokat is (15).

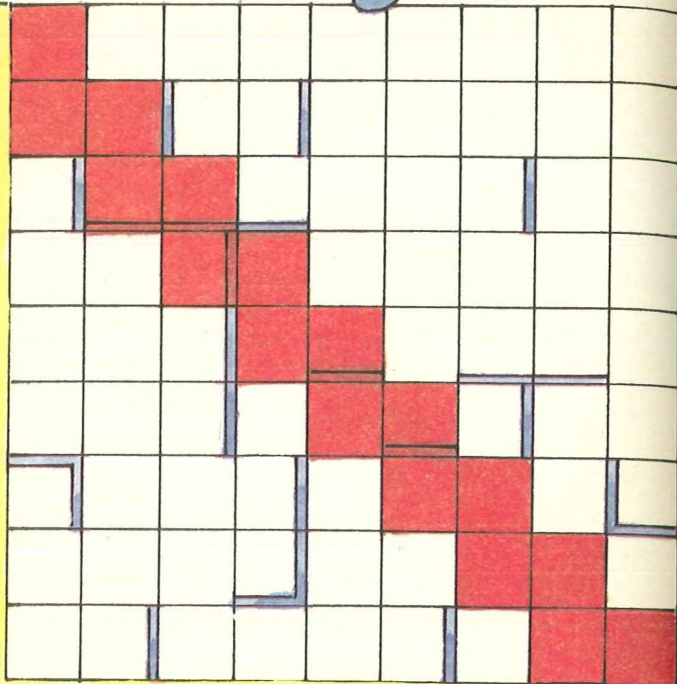
Ha ezekhez az ötletekhez hozzáteszed a már ismerteket, nem lesz gondod egyéb díszek beszerzésével.

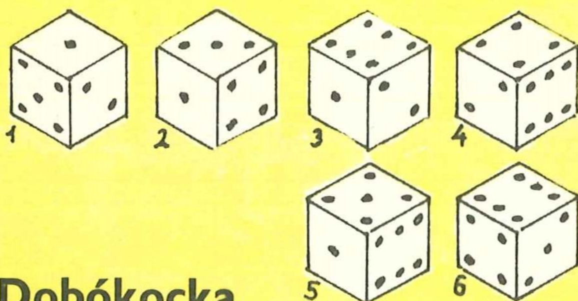

4 Decemberi fejtörő

Keresztrejtvény

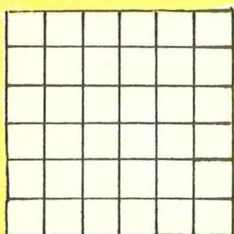
A beírandó megfejtések:
9 betűs: VISSZAHOZ
7 betűs: ZIVATAR
6 betűs: VÁZLAT, ADOMÁK, A HASAT, KULACS, ÁRADAT, MOSODA, JUTTAT
5 betűs: ZETOR, HATOD, ÓVODA, MÁRIS, E HAVI, A LAPU
4 betűs: CIPÓ, ADAT, SÜTŐ, RÁCS, DÉLI, ALAP, RATA
3 betűs: ADU, LAK, TOL, PÓT, MAI, ÍRÓ, ÍRJ, SZU, SÜT, ÉLŐ
2 betűs: ÓV, OK, ÚT, ÁR, CA, ZÜ
A színes négyzetekbe eső betűket olvassátok össze. Ezt kell a keresztrejtvényből beküldeni.

Dobókocka

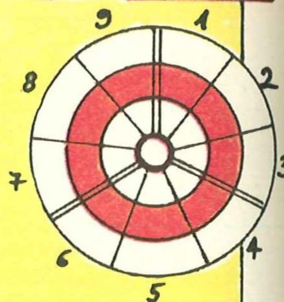
A „hivatalos" dobókockán a szemközti lapokon 1, 6; 2, 5; 3, 4; 2, 5 3, 4 pont van. (Tehát a szemközti lapokon lévő pontok összege mindig 7.)
Ezek közül a kockák közül melyik lehet „hivatalos"?

Rakosgató

Rakjatok a rácsba 6 korongot úgy, hogy minden sorban és oszlopban egy legyen és semmiképpen (még átlósan sem) legyen szomszédos négyzetekben korong.

Körbe-karikába

Írjátok be a kérdéseknek megfelelő hárombetűs szavakat kívülről befelé haladva. A piros körbe kerülő 3-3 betű elé írjátok a SZI betűket. Az így kapott három szót kell beküldeni. 1. Lángoló 2. Hajít. 3. Időmérő. 4. Figyelmeztet. 5. Kukucskál. 6. Igen régi. 7. Szülő. 8. Csomó. 9. Cselekvést jelentő szó.

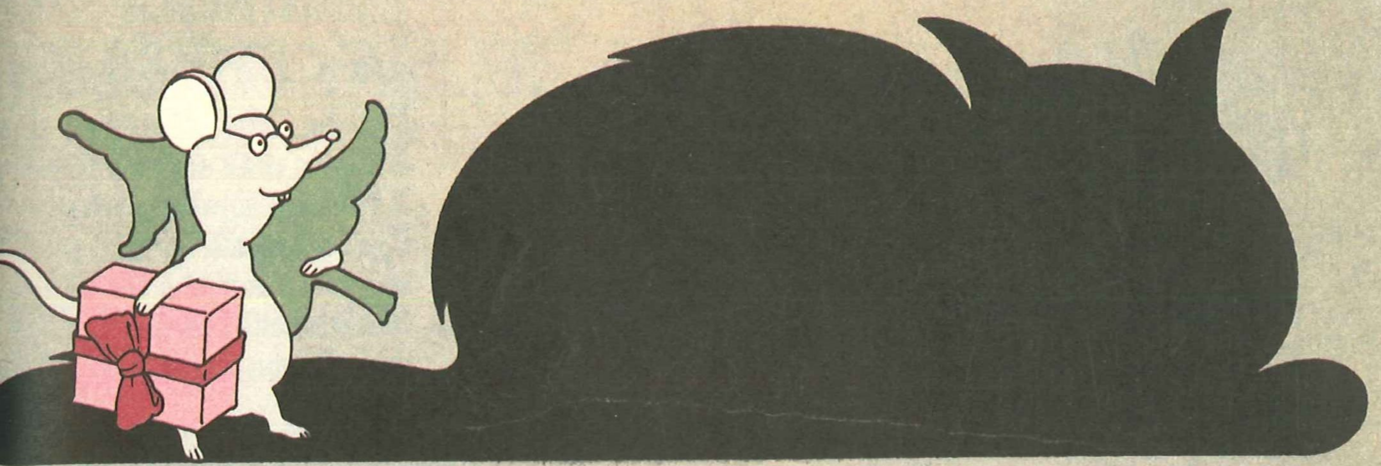
Logika

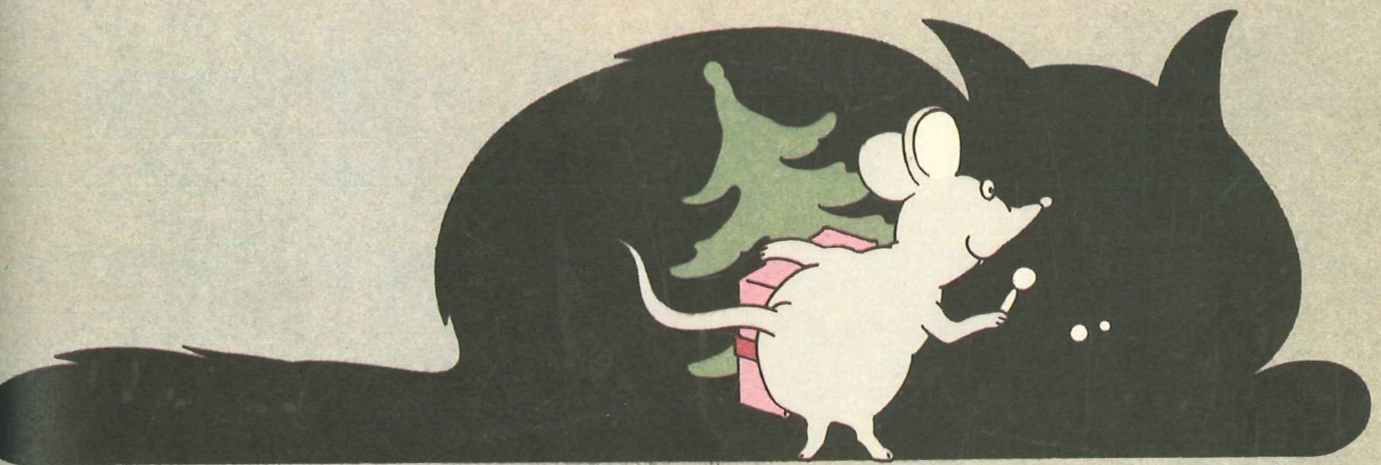
Laci, Pali és Jani lakásában kutya, macska és papagáj él. Laci idősebb a kutyás fiúnál. Pali gyakran elküldi maradék tízóraiját a kutyának vagy a macskának. Melyik állat kié?

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXXIII. évf. 10. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor
Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, Budapest, Postafiók 100. 1502 Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay utca 16. 1374 Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) Budapest V., József nádor tér 1., 1900 közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással, a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 55,— Ft, I. félévre 33,— Ft, II. félévre 22,— negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 84.0973. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címoldal **Felvidéki András**, a hátsó címoldal **Vida Győző** munkája.

Vida Győző rajzai

Ára: 5,50 Ft

Radnóti Miklós

DECEMBER

Délben ezüst telihold
a nap és csak sejlik az égen.
Köd száll, lomha madár.
Éjjel a hó esik és
angyal suhog át a sötéten.
Nesztelenül közelít,
mély havon át a halál.